P. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 21 XI 1941 /popołudniowy/.

I

Dotyczące Polski.

BOSTON po polsku, 20 XI, g.19,45.
Odczytanie w całości rozkazu gen. Sikorskiego do Brygady Karpackiej w Tobruku.
U.P. donosi z Kujbyszowa, że wszyscy Polacy, przebywający w Rosji, zostali powołani do służby wojskowej. Polskie wojsko w Rosji zostanie wyposażone w sprzęt wojenny prawie wyłącznie angielski lub amerykański.

KRAKOW po polsku.
20 XI, g.17,00. W dzisiejszej Krakauer Zg. ukazał się artykuł, który omawia nową rolę Gen. Gub. w gospodarczym wysiłku Trzeciej Rzeszy. Ziemie Gen. Gub. stały się teraz łącznikiem pomiędzy najżyźniejszymi ziemiami Europy, a Niemcami i innymi państwami tejże Europy. Przez Polskę prowadzą drogi z południa do portów Morza Bałtyckiego i Północnego, do Gdyni, Gdańska, Szczecina i Hamburga. Rozwijająca się tak szybko sieć polskich dróg komunikacyjnych zyskuje z każdym dniem na swoim znaczeniu.
20 XI, g.15,01. Zagadnienie gospodarki rolniczej w Gen. Gub.: dzięki obfitemu używaniu nawozów sztucznych wydajność ziemi uległa znakomitej poprawie. W zamian za sprzedane artykuły rolnicze chłop polski jest w stanie otrzymać potrzebne mu artykuły przemysłowe.

BELGRAD po ukraińsku, 20 XI, g.16,15.
Ze Lwowa donoszą, że bolszewicy w czasie swego krótkiego sprawowania władzy we Lwowie, potrafili zniszczyć wiele wydawnictw ukraińskich, jak Nowyj Czas, Czerwona Małyna, Ukraińskie Wisty, wydawnictwa Ridnej Szkoły. Bolszewicy zniszczyli także wszystkie książki ukraińskie w Czerniowcach.
Oficjalnie potwierdzoną została wiadomość o utworzeniu 10 gimnazjów ukraińskich w dystrykcie wschodnim Gen. Gub. Z tych gimnazjów przypada na Lwów - 2, na Stanisławów, Stryj, Drohobycz, Kołomyję i Tarnopol - po jednym. O reszcie miejscowości jeszcze nie wiadomo.
Pomiędzy Galicją wschodnią, a Danią, Norwegią, Holandią i Trzecią Rzeszą odbywa się normalna komunikacja pocztowa. Na korespondencję z Belgią i Francją okupowaną potrzebne jest specjalne pozwolenie. Na Ukrainie naklejane są na listach znaczki z portretem Hitlera i nadrukiem "Ukraina". Z takimi znaczkami listy mogą krążyć na terenie Rzeszy.
Niemcy energicznie rozprawiają się z pozostałościami sowieckiej gospodarki na ziemiach, które znajdowały się pod okupacją sowiecką. Administracja niemiecka szczególnie interesuje się sprawą gospodarstw rolnych. W Galicji Wschodniej znajduje się 16 tys. gospodarstw poniżej pięciu ha /12%/, czyli inaczej mówiąc 2 miliony ha znajduje się w rozdrobnieniu. Nacisk został położony na zintensyfikowanie drobnych gospodarstw chłopskich.

LAHTI po rosyjsku, 20 XI, g.21,45.
Jeńcy pochodzenia ukraińskiego są nadal zwalniani z obozów i przechodzą przez Przemyśl grupami po 500 osób. Opieką nad jeńcami zajmuje się Ukraiński Czerwony Krzyż, a sprawą organizacji powrotu - specjalny komitet.

WEICHSELSENDER po polsku, 21 XI, g.10,00.
Prof. Palanca, hiszpański sekretarz służby zdrowia, złożył wizytę generalnemu gubernatorowi. Przybył on dla zapoznania się z organizacją służby zdrowia, a w szczególności dla przestudiowania metod zwalczania chorób zakaźnych w Krakowie i Warszawie.

Dotyczące Polski - patrz także KRAKOW po polsku, 20 XI, g.17,00,III.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

KRAKÓW po polsku, 20 XI, g.17,00.

"Ani jeden żołnierz amerykański dla Europy" - pod takim hasłem republikanie amerykańscy rozpoczęli kampanię wyborczą do Izby Reprezentantów.

LAHTI po rosyjsku, 20 XI, g.17,15.

Komunikat Finlandzkiego Biura Informacyjnego w sprawie noty sowieckiej: 1/ Nieprawdą jest, że Finlandia uzyskała niepodległość z rąk bolszewickich, a prawdą jest, że bolszewicy zostali zbrojnie wypędzeni przez Finów. 2/ Finlandia nie chciała zgodzić się na żądania sowieckie i los państw bałtyckich potwierdził słuszność postępowania Finlandii. 3/ [illegible] o wypowiedzeniu wojny Finlandii przez rząd sowiecki w dniu 23 czerwca 1941r. o godz. 18,00-tej. 4/ Finlandia broniła się przed nalotami sowieckimi, a od dnia 25 VI odpierała ofenzywę sowiecką. 5/ W r.1939 Finlandia została napadnięta przez Związek Sowiecki i była częściowo okupowana.

BOSTON po polsku, 20 XI, g.19,45.

Latające czołgi, które pojawiły się nad Moskwą, wywołały zamieszanie w opinii niemieckiej, gdyż była ona informowana o rozbiciu sowieckiego lotnictwa.

RZYM po rosyjsku, 21 XI, g.8,15.

Ataki armii angielskiej w Libii zostały odparte przez oddziały niemieckie i włoskie.

Angielska propaganda próbuje wmówić, że ofenzywa w Libii stwarza drugi front. Jest to kolejne kłamstwo tej propagandy, front ten bowiem istnieje od czasu przystąpienia Włoch do wojny. To nastawienie propagandy angielskiej można sobie wyjaśnić tym, że Anglia próbuje zastąpić front w zachodniej Europie frontem w Afryce. Nie jest ona zdolna do stworzenia frontu w Europie zachodniej zgodnie z żądaniem Stalina.

Ofenzywa armii niemieckiej i sojuszniczych, rozpoczęta na froncie wschodnim w dniu 16 bm., rozwija się pomyślnie. Można zaznaczyć, że walki toczą się w następujących kierunkach: Tychwin - Wołogda, w rejonie Donbasu oraz Moskwy. W ciągu trzech dni wzięto do niewoli 10 tys. jeńców i zniszczono 170 czołgów, niektóre z nich o pojemności 52 ton. Pod Moskwą został zajęty bardzo ważny punkt strategiczny, który decydować będzie o dalszych operacjach. Stalin polecił gen. Żukowowi dokonać odsieczy Leningradu, wskutek czego zostały dokonane dwie próby, lecz bez skutku. Sytuacja Leningradu jest bardzo ciężka - ludność przechodzi na stronę Niemców ze względu na brak żywności. Stosowane są represje wobec komisarzy politycznych, którzy uważani są za odpowiedzialnych za klęski.

WEICHSELSENDER po polsku, 21 XI, g.10,00.

W związku z przybyciem wojsk angielskich do Singaporu, a kanadyjskich do Hong Kongu, koła japońskie zaznaczają, że powiększenie garnizonów w tych miejscowościach nie może być uważane za czynnik, który przyczyni się do załagodzenia sytuacji na Pacyfiku.

Konsul generalny japoński w Batawii wezwał obywateli japońskich, zamieszkałych w Indiach Holenderskich, do opuszczenia tego kraju. Na skutek tego zarządzenia przedsiębiorstwa japońskie w Indiach Holenderskich przystąpiły do likwidacji swoich interesów. Również władze angielskie rozpoczęły ewakuację swoich obywateli. Termin ewakuacji nie został ujawniony.

III

Ogólne.

KRAKÓW po polsku, 2[illegible] XI, g.1[illegible],00.

Wojska niemieckie uwolniły w czasie kampanii wschodniej tysiące jeńców politycznych, pomiędzy którymi byli i Polacy. Więźniowie przebywali w strasznych warunkach, po kilkudziesięciu w małych wilgotnych celach. Wielu z nich cierpi na rozpadową gruźlicę. Klasztor w Niżniowie zamieniony był na ciężkie więzienie.

Premier bułgarski Filoff oświadczył w parlamencie, że naród bułgarski musi walczyć z rozkładowym działaniem komunizmu, który jest obcy kulturze duchowej i materialnej jego narodu. Gdy przeciw komunizmowi walczy cała Europa - Bułgaria nie może się biernie przyglądać tej walce.
Petain, żegnając odjeżdżających na front wschodni ochotników francuskich, oświadczył, że jest rzeczą największego honoru walczyć z bolszewizmem. Francuski Legion ochotniczy został podniesiony do znaczenia partii politycznej, współpracującej z rządem francuskim.

RZYM po rosyjsku, 20 XI, g.15,15.
Pogadanka o imperializmie amerykańskim. Londyńskie koła polityczne, jak również prasa i radio, nie chcą mówić o imperializmie amerykańskim. Anglicy udają, że walczą rozmaite narody europejskie, które poświęciły się za W. Brytanię, jak np. Polacy, Francuzi, Serbowie i Grecy, ale Amerykanie są innego zdania. Roosevelt wie, że Anglicy rozpaczliwie bronią swego Imperium i że chcą kosztem Ameryki wywinąć się ze śmiertelnego niebezpieczeństwa. Roosevelt jest zwolennikiem poglądu, że Ameryka powinna uporządkować stosunki w Europie, gdyż bieżący wiek jest i będzie wiekiem Ameryki. Aby mieć taki wpływ na bieg wypadków, trzeba naprzód zlikwidować potęgę W. Brytanii i objąć cały jej spadek. Akcja tego rodzaju już się rozpoczęła i Ameryka zajęła szereg angielskich posiadłości na Pacyfiku. Na Atlantyku wojska amerykańskie zajęły Islandię, mimo, że był tam wystarczający garnizon angielski. O tych tendencjach amerykańskich rząd angielski wie dokładnie, ale nie chce mówić tego swemu narodowi. Widzimy więc, jak dwa wilki anglosaskie rywalizują pomiędzy sobą. Oczywiście zwycięstwo przypadnie temu wilkowi, który jest silniejszy. Anglia jest słabym, starym, zmęczonym wilkiem. Na razie jednak i Anglia i Ameryka mówią o obronie wolności demokracji i swobód obywatelskich.

BELGRAD po ukraińsku, 20 XI, g.16,15.
W parlamencie japońskim premier Tojo oświadczył, że rząd japoński odesłał Sowietom notę sowiecką w sprawie zatopienia okrętu Koni Maru jako zupełnie niewystarczającą.
Londyńskie radio cieszy się, że Ukraina i jej przemysł są tak zniszczone, iż trzeba 2 lat na odbudowę. Te nadzieje angielskich kapitalistów są bezpodstawne, gdyż Ukraińcy nie będą czekać na pomoc angielskiego kapitału i przy pomocy Niemców wzięli się do pracy.
Radio sowieckie rozpoczęło nagonkę na inteligencję w ZSRR. Zdaniem radia wróg nie jest tak silny, jak to sobie inteligenci w Związku Radzieckim tchórzliwie wyobrażali.
Korespondenci japońscy donoszą z Kujbyszewa, że do miasta tego mogą przyjeżdżać tylko wysocy urzędnicy sowieccy. W mieście jest takie przepełnienie, że ludzie sypiają po kurytarzach i sieniach. Korespondent gazety Assaki podaje, że w środkowej Rosji odbywa się teraz taka sama wędrówka narodów, jak przed półtora rokiem we Francji, tylko na większą skalę.
Wzięci do niewoli żołnierze sowieccy opowiadają, że w Leningradzie rozpoczął się nowy terror NKWD. Ofiarą rozstrzeliwań padli komisarze polityczni, którym komendant miasta zarzucił, iż przez zaniedbywanie swoich obowiązków dopuścili do upadku nastrojów w armiach broniących Leningradu.
W Kijowie czynne jest wydawnictwo ukraińskie, które zdołało wydać już wiele książek ukraińskich o treści antykomunistycznej. W książkach tych przedstawiona jest nędza Ukrainy, umyślnie sprowadzona na naród ukraiński przez bolszewików.
W Winnickich Wistach ukazała się odezwa do ukraińskiego społeczeństwa, zaczynająca się od słów Fuehrera:-Kto kocha swój naród - ten potrafi ponieść ofiary. Odezwa wzywa wszystkich bez wyjątku Ukraińców, by przyłożyli rękę do odbudowy Ukrainy. Nikt nie może pozostać poza wysiłkami narodu, który pragnie oczyścić Ukrainę "z bolszewickiego gnoju".

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 20 XI, g.21,30.
Pismo Nowa Doba, ukazujące się w Berdyczowie, charakteryzuje okropne warunki, w jakich przebywali Ukraińcy w więzieniach bolszewickich. Do małych cel pakowano po 40 osób. Wyżywienie było jaknajgorsze - gorąca woda zastępowała zupę, do której dodawano trochę czarnego, najgorszego

gatunku chleba. Warunki hygieniczne - nie do pomyślenia.
Przywódcy partii komunistycznej są to ludzie z pod ciemnej gwiazdy. Taki Litwinow np. do którego działalności w Ameryce Stalin przywiązuje wielkie nadzieje, był kilkakrotnie aresztowany m. i. za sprzedaż kradzionej waluty, a ponadto brał udział wspólnie ze Stalinem w napadzie na konwój państwowego banku rosyjskiego w Tyflisie.
A.P. donosi z New Yorku, że dla Litwinowa nie było miejsca w samolocie, którym odlecieli z Teheranu amb. Stanów Zjednoczonych w Moskwie, oraz dyrektor angielskiego ministerstwa informacji.

MOSKWA po polsku, 20 XI, g.16,15.
Artykuł Erenburga p.t. Front narodu. Walka przeciwko faszystowskiemu napastnikowi rozwija się i Związek Sowiecki otrzymuje pomoc od swych sprzymierzeńców. O pomocy tej nie będziemy za bardzo się rozwodzili, nie powiemy wrogowi, ile dostarczono nam sprzętu, tak samo jak nie powiemy, gdzie powstanie nowy front. Wróg nigdy nie zdobędzie Moskwy, a na naszej ziemi zginą mordercy Londynu i Coventry. Anglia, pomagając nam, jaknajskuteczniej zwalcza wroga.
Kołchoźnicy coraz więcej zboża sprzedają bądź oddają na rzecz funduszu obrony ojczyzny; nawet takie kołchozy, które poprzednio nie miały zboża na sprzedaż, obecnie zaofiarowują je, aby zaspokoić potrzeby wojenne kraju.

WEICHSELSENDER po polsku, 20 XI, g.15,01.
Na skutek polityki wojennej Stanów Zjednoczonych i przestawienia produkcji przemysłowej, produkcja przemysłu samochodowego uległa zmniejszeniu o 43,9%.

IV

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS po angielsku, 21 XI, g.14,00.
W Libii nie było jak dotąd żadnej większej bitwy. Rzym twierdzi, iż wojska osi stawiają opór, zaś Berlin donosi o kontratakach.
Na froncie w Sowietach inicjatywa znów przeszła w ręce Niemców.
Donoszą z Ankary, iż Włosi fortyfikują Brenner.
Hitler i Goering wzięli udział w pogrzebie Udeta.
Retransmisja z Berna.
C. Barbe. Jedną z przyczyn usunięcia Weyganda była obawa Francuzów o los kolonij w Afryce północnej w związku z ofensywą w Libii. - C. Lanius. Panuje tu opinia, że zwycięstwo Anglików w Libii jest rzeczą pewną. Berlin twierdzi, iż Anglicy zetknęli się, jak dotąd, tylko z małymi jednostkami i sprawy będą wyglądały inaczej, gdy wejdą w grę główne siły osi. Niemcy przyznają, iż deszcze pomagają Anglikom. Bolszewicy odparli atak w kierunku Tuły, niszcząc 70 tanków. Pod Rostowem Sowiety po raz pierwszy wprowadziły do akcji nowy samolot, podobny do typu Stuka, który wywołał panikę wśród oddziałów tanków niemieckich.

SAIGON po francusku, 21 XI, g.14,10.
Po dzisiejszej rozmowie w Dep. Stanu Kurusu i Nomura odmówili komentarzy. Hull na pytanie, czy rokowania będą dalej trwać, oświadczył, że nie wie. W kołach dyplomatycznych Waszyngtonu panuje przekonanie, że Stany nie poczynią żadnych koncesyj.
Przybycie do Captown pancernika Prince of Wales uważane jest za dalsze potwierdzenie tezy, iż Anglicy mogą przerzucić obecnie poważne siły morskie na Pacyfik i Ocean Indyjski.